

оти та при помочи страй-
поправи робітницьких
ці".

Зволимо ніколи!

організоване робітництво Злучених
ніколи і за ніяку ціну на ухвалені
се вірити свята д. Гомперс, віримо
ж чи приготувані ми в Канаді на за-
рогшого нашого канадійського, анальо-
ад тим повинні ми серйозно приваду-
акрасною збрую проти усяких за-
робучого люду було, є і буде по всі
ація і осьвідомлене, се
ий нас.

Єдиний лік.

ередник, єдина медицина на безмеж-
доби все і все більших висків капі-
жерело усяких страйків. А з сеї
лічимо панів капіталістів тоді, коли
пануючу нині капіталістич-
ву систему, а на її місце пос-
лову й суспільну сис-
тему. До сего-ж як сказано —
ого, сьвідомлене й орга-
ного народу.

Дурять нас.

талісти надією великого добробуту,
путь після війни. „Терпіть ще, ка-
тники, терпіть... Побачите, як гар-
йни... Чи ж не бачите, які велика-
лення на амуніцію ідуть до Канади й
джеж золото тімив на нас рі-
богате при тім і ви!"

Мка Маркса.

капіталісти показують нам золоті
а ми тим не дурім ся! Ми на такі
мо все ось такими пам'ятними сло-
вистичного батька, Карла Маркса:
alth at one pole is, therefore, at the
ion of misery, agony of toil, slavery
ental degradation. at the opposite pole
the class that produces its own pro-
prial" (Karl Marx, Capital, англ. пе-
II) По українськи:

багатства на однім бігуні (місці) є
женем неволі, замирання гиду, по-
рутальності, умового заєпаду—на
ороні), т. є. по боці тої кляси,
власний твір в формі капіта-

но є в дійсності? Чи ж не бачимо
чного напливу величезних засобів
держав і Канади, поруч велика-
ун, які в останніх місяцях пороби-
х усякі Моргани, Рокфелери, Шва-
нимо ми рівночасно не чуємо і
ків поживи, угла, то що, чим от-
американських мільонерів при-
недолю, горе і голод?!

Робочий примір.

в дійсності є. А поди ми зрозумі-
ведемо для приміру отсей факт:
в Нью-Йорку великанський страйк
железничих (міських) робітників.
а широко усі часописи євїта, та
авдву причину розпучливого кри-
ною страйку було ось що:
річного звіту нью-йорської „Інтер-
Ко", що завідує нью-йорськими
зніцями, чистий зиск за мину-
і виносив \$8,891,014 т. є. майже
в доларів. Є се великанський
ий з кишень працюючої людности,
в ненаситні ніколи кишень гор-
е лише з самих кишень подорож-
онів доларів, — ні! Здобуті вони
впечною та деновуючою працею
х робітників, яким за се нема ні-
го поліпшення їх й так мізерної

Істина, що кличе до неба пімсту.

всіми нами, де б ми не працювали!
трудом і нашою кровню багаті
нам навіть боронити ся не вільно!
х одних Злучених Держав гине
9,000 стає каліками, — а нам ка-
ти усіх робітників Злучених Дер-
\$600 річно, а з 8 мільонів робіт-
тина менше як \$8 00 тяжче! І
итом!

е жите а мука! Гірка мука, на я-
асоване тепер і ш в о-

го суспільно-політичного й госпо-
дарсько-економічного ладу та засту-
плене його єдиною надійною соціалі-
стичною системою.

Слово до Вп. Фармерів.

Та вже в ряди соціалістичних організацій повинні
вступати не лише одні робітники, т. є. ті, — як казав
пок. Франко — що „в поті чола" працюють руками або
мозком, але також й ф а р м е р і. Велика се справа, й ми
при найближшій нагоді посв'ятимо її окрему статтю, та
вже і нині звернемо увагу наших українських фарме-
рів, що в їх власнім інтересі лежить також вступати
масово в ряди міжнародного Соціалізму. Бо треба Вам
знати, Братя фармері, що капіталістичне ярмо гнече нас,
робітників, так само як і Вас. Ви сего може не запри-
чете, та бокете від нас в тій думці, що ось то міжна-
родний соціалізм стремить до скасування приватної влас-
ности, отже і до скасування Ваших загород. Та ні, Братя
фармері. Ви глядите в невяну будучину, а не бачите,
як нині Ваші тяжко запрацьовані гроші, запрацьовані
на Ваших таки ланах, витіскає Вам безглядно в Ва-
ших кишнях ненаситний капіталіст надмірно високими
цінами за машинерию, рілляне знаряде, упряж, одєжу
то що... Заробляете Ви на власних ланах гарні гро-
ші,—се правда. Але не меншою правдою є і се, що ті Ва-
ші гроші вийють ще краще панове капіталісти витя-
нуть з Ваших кишень!

Що стало ся в Злучених Державах?

Зрозуміли се фармері в провінціях Злучених Дер-
жав та і почали лучити ся разом з організованими ро-
бітниками в єдині організації. Про се поговоримо ми
також окремо в слідуючій числі нашої часописи, а поки
що кличемо до наших Вп. фармерів Канади:

Лучім ся!

Братя Фармері! Колиж Ви зрозумієте, що капіталі-
стичне ярмо, яке невинисомо гнече так само Вас як і
нас, змушує усіх нас лучити ся в одну велику у-
країнську робітничо-фармерську
організацію Канади? Коли ми всі разом зрозуміємо отсю
велику правду, що на визиск і несправедливість, яку
усі робучі люди без виімку терплять зі сторони горстки
веробів капіталістів, є один лік:

Просьвіта і організація!

Нехай же отже робітничо-фармерське єднане! Не-
хай же міжнародний Соціалізм! Нехай же „Робочий
Народ", одинока українська робітничка часопись в Ка-
наді!

Вписуйте ся отжеж всі в члени У.С.Д.П., та перед-
плачуйте „Робочий Народ".
Всі враз, всі вперед!

Міжнародний Соціалізм

Його ідеологія, організація і цілі.

Сьвітова організація.

Що то є „міжнародний
соціалізм", або як пишеть
ся в англійських часописах,
журналах й книгах — „The
International Socialism"? Що
то є за диво сей могутній
сьвітовий суспільно-полі-
тичний рух, що потрясе
нині до самої глибини
перестарілі підвалини те-
перішнього вігнелого громад-
ського ладу, та з одного бо-
ку наповняє оборонців ста-
рини невискаваним страхом,
з другого ж боку — одуше-
ляє серця мільонів робучого
люду надією красної, євї-
тальної будучини? Д. Мор-
ріс Гілквіт, визначний
ньюйорський адвокат й ши-
роко звісний соціалістич-
ний діяч й письменник
північної Америки, ав-
тор цінних книг по істо-
рії й теорії соціалізму (зга-
даємо його „History of So-
cialism in the United States"
і „Socialism in Theory and
Practice"), дає нам на поста-
влене питання ось таку від-
повідь:

Політично-зорга- нізований рух.

Під „Міжнародним соціалі-

лізмом" належить розуміти
політично зорга-
нізований рух, що
числить десятки міль-
онів своїх сторонни-
ків, та сотні тисяч таких,
що слідують за його друго-
рядними формами й відмі-
нами.

Міжнародна й народні організації.

Модерний політичний рух
„міжнародного соціалізму
обіймає цілий сьвіт, усю
кулю земну, і є абсолютно
точний та одностайний в
розуміню (концепції) й ме-
тодах (способах). Міжваро-
дний соціалістичний рух
складається з цілого лан-
духа огнив організа-
цій або партій, рід-
ко більше як одної в кож-
дій країні. Ті партії збира-
ють ся в правильних від-
ступах часу на конвенції
(з'їзди) в цілі обговорення
(передіскутованя) партій-
них принципів (основ) та-
тики [способу діляня] й
програм. Платформи, резо-
люції (ухвали) й консти-
туції (постанови), прийняті
на таких конвенціях, є най-
вищим висловом зоргані-
зованого руху. Всякі відмі-
ни фразеології, способи
письменної пропаганди й

кличів, відповідно до ріж-
нородних умовин й вигля-
дів, серед яких приходять
ся працювати в різних ча-
сах і місцях, усякі деклара-
ції — є в дійсності ідентич-
ні (ті самі) в усіх випадках.
Передові соціалістичні ор-
ганізації усіх держав є зв'я-
зано органічно єдині. За
посередництва „Міжваро-
дного Соціалістичного Бю-
ро" („The International So-
cialist Bureau"), утримувано-
го опільними коштами, со-
ціалістичні партії усього
сьвіта утримують неперер-
вний зв'язок, зносини, та
кожного третього року зби-
рають ся на міжнародних
конвенціях, яких ухвали
приймають ся усіми скла-
довими народними національ-
ними або краще дер-
жавними краєвими організа-
ціями.

Останнє слово.

Таким отже чином доктри-
ни й програми, сформульо-
вані такими народними („дер-
жавними") й міжнародними
соціалістичними конвен-
ціями, є останнім словом
міжнародної соціалістичної
теорії й практики.

Однак лише принци-
пально (в основі), але
не виключно.
Во хоча офіційні постано-
ви й декларації зорганізова-
них соціалістичних партій,
народних й міжнародних,
мають безперечно найбільш
незакінчений авторитет (по-
вагу) в питаннях, до яких
вони відносять ся, — попри
те однак існують ще ин-
ші жерела соціалістичної
ідеології, яких ніяким чи-
ном не годить ся лишити на
боці, коли хочеть ся подати
вичерпуючий, євїсний і
інтелігентний образ Соціалі-
зму.

Теоретики руху.

Іменно практичний соці-
алістичний рух знаходить
велику підмогу в суспіль-
ній філософії, яку сформу-
лували „теоретики" руху.
Й над якою працювали й
працюють невпинно соці-
алістичні учені й письмен-
ники. В своїй буденній пра-
ці й боротьбі соціалістич-
ний рух ділає й промовляє
якраз устами своїх призна-
них представників (репре-
зентантів) на публічній
платформі, в легіслативних
(законодатних) тілах, або в
адміністративних (заряд-
них) офісах. Погляди й діла
таких письменників й пред-
ставників мусять уважатися
ся (аж хіба до формального
відкинення й осудження їх
партією) повноправними
висловами й маніфестаці-
ями соціалістичного руху,
як також зачислити сюди
належить й голоси їх обо-
ронців й противників в їх
змаганнях. Такий самий за-
кон належить приміняти й
до редакторських поглядів
офіційних публікацій со-
ціалістичних партій.

Соціалістична література.

Література (писана) з по-
ля Соціалізму (оєвядано
письменників й діячів, яких
імена відомі кождому яко-
про-соціалістичні твори)
складається з багатьох со-

тень книг, написаних всіми
модерними мовами. При-
тім належить зазначити, що
соціалістичний рух не знає
ніякої цензури й ніякого
„індексу-спісу забороне-
них книг" (як се дієть ся в
католицькій церкві; згада-
ти б т. зв. Index librorum
prohibitorum, або Index ex-
purgatorius). Соціалістичний
автор пише на свою власну
відповідальність. Коли йо-
го праця стрінеть ся з одо-
бренем руху, тоді прийма-
ється як її мовчки як один із
знарядів соціалістичної
пропаганди, в противнім
разі її відкидається або ігно-
рується ся. Для незнаючого
таке означене „поваг", чи
там жерел, може видати ся
крайно неозначеним, одна-
к для осіб ознайомих з
соціалістичним рухом, його
історією й літературою, по-
дасть се можливо найпев-
нішє сьвідомство.

Основателі.

Так отже Карло Маркс,
Фридерик Енгелс і Ферди-
нанд Лясаль є неваперечно
теоретичними основателями
модерного соціалістичного
руху, а їх економічні і по-
літичні доктрини є євїсною
основою філософії Інтерна-
ціонального Соціалізму.
Подібно майже кождий
сильний народний (держав-
ний) рух видає групу мис-
лителів, письменників, або
„лідерів" (проніжників), я-
ких погляди приймають ся
загально як міродатні (авто-
ритативні) вислови соціалі-
стичного становиска.

Лідери.

Як такий згадаємо Німців:
Августа Бебля, Вільгельма
Лібкнехта й Карла Кауцко-
го; Французів: Жюльєса
Поля Лафарга й Жюана Жо-
ресса; Австрійця Віктора А-
длера; Бельгійця Емілія
Вандервелде; Росіянина Г.
Плеханова, й Англійців: Г.
М. Гіндмена й І. Кейр Гар-
дого.

Провінціали.

Поза рядами визначних
народно-державних „лі-
дерів", видали ще й по-
одинокі недержавні нації
своїх мислителів, письмен-
ників й провідників, яких
голос має однаковий авторі-
тет серед їх націй, як і го-
лоси попередних „поваг" в
визначних гадок й формованю
платформ і тактик в народ-
нім (державнім) й міжна-
роднім русі. Згадаємо ось
хочби славного польського
соціалістичного „диктато-
ра" Ігнаца Дашинського, а
між галицкими Українцями:
Миколу Ганкевича, по-
кійного Теофіла Меленя,
Юліана Бачинського, Дра-
старосельського і т. д. У-
країнці на еміграції, ось
прим. й в нашій Канаді, ви-
значного партійного пись-
менника, а хоча бг лише й
„лідера" в повнім значіню
слова, поки що не видали.

„Поваги".

Американський Соціалізм
видав також поважне число
визначних соціалістичних
письменників й діячів, яких
імена відомі кождому яко-
тако повнакомленому з а-
мериканським соціалістич-

ним рухом. Та вжеж вичис-
лені повше імена всіми
не вичерпують лісти соці-
алістичних „поваг". Згада-
мо їх лише тому, аби пока-
зати, що соціалістичний рух
репрезентуєть ся й регулю-
єть ся великим числом за-
гально узнаних в науці й в
громадській житю „поваг",
з яких поглядами належить
в дискусії числити ся. Тим
самим й годі побивати соці-
алізм аргументами про „не-
визаних й невідповідальних
письменників".

„Повага поваг".

Попри все те належить
однак все пам'ятати, що
вислів „соціалістичні по-
ваги" треба розуміти в
дуже обмеженім значіню.
Соціалісти не є поклонни-
ками „поваг" (авторитетів).
Вони не приймають виснов-
ків їх писань „на віру".
Соціалістичні лідери, навіть
і ті, що уміли висловляти
свої громадські й економіч-
ні теорії з найвищим сту-
пнем переконуючої сили,
підпираючи свої погляди
фактами й аргументами, ли-
шають все місце пробі їх
авторитативности (поважно-
сти).

Вперед!

Й нема нічого „святяго"
в писаннях навіть самих ос-
нователів модерної соціалі-
стичної філософії. Деякі з
економічних доктрин Фер-
динанда Лясала й чимало
основних точок його
практичної програми не мо-
гли оперти ся пробі досьві-
ду й критики й вистали від-
кинені соціалістичним ру-
хом. Деякі з виразних по-
глядів Маркса й Енгельса
вистали змодифіковані їх со-
ціалістичними послідовате-
лями, й взагалі соціалістич-
ний рух занятий невпинно
ревізією свого „вірую"
й своєї тактики. Соціалізм
є модерним, поступовим ру-
хом, захопленим в вир не-
впинної щоденної боротьби,
а наслідком того він і не мо-
же оминати впливу змінних
соціальних умовин, або все
зростаючого економічного
знання. Інтернаціональний
соціалістичний рух є все
Марксістським, так як ос-
новні суспільні й економіч-
ні доктрини Карла Маркса,
його співробітників і уче-
ників, все високо цінують
ся в переважуючій більшості
соціалістів; однак в по-
дробицях своїх методів і в
способів акції соціалістич-
ний рух є нині зовсім від-
мінним від того, чим він був
в часах Маркса.

Загальні уваги.

Назва „Соціалізм"
уживаєть ся для означення
певної суспільної філософії
певного зв'язу суспільної
організації й активного по-
літичного руху. Як фільо-
софічна система Соціалізм
займаєть ся законами й на-
прямком соціальної еволю-
ції (суспільного розвитку)
зважаючи, та законами й на-
прямком суспільної еволю-
ції сучасного людства в о-
собенности. Вихідною точ-
кою Соціалізму є критична
аналіза (критичний розбір)
пануючого порядку, після
чого Соціалізм стараєть ся
відкрити його суть й голов-

ні його причини, щоби о-
значити причини їх неодо-
гання, та постановити на-
прямок його розвитку.

Соціаліст. Ідеал.

Як практичний рух Соці-
алізм стоїть передісмім за
промисловим перестроєм.
Він стараєть ся забезпечити
більшу пільність в витво-
рюваню багатства й більшої
рівности в його розділеню.

Або вищими словами:
Соціалізм промовляє за пе-
рестроєм (реорганізацією)
існуючої промислової сис-
теми на основі колектив-
ного (збірного) або націо-
нального послання суспіль-
них знарядів. Він домагаєть
ся, щоб контролю машинерії,
що витворює багатство,
була відібрана в індивіду-
ального капіталіста та пе-
рейшла в руки нації, в цілі
організовані й завідувані
для добра усього на-
род а. Така програма по-
тятьє за собою радикальні
зміни в існуючій проми-
словій машинерії, політич-
ній структурі (будові) й су-
спільних зносинах. Форма
суспільства, що булаб ви-
пливом таких змін, обгово-
рюєть ся звичайно в літе-
атурі під назвою: „Соціалі-
стична держава", або „Со-
ціалістичний Ідеал".

Соціалістична етика

Так отже можна би сказа-
ти, що чільні чинники соці-
алістичної думки, руху й
ідеалів є політично еко-
номічної закраски. Одна-
к Соціалізм не є сповна-
ний етичний й духовий
(спірітуальних) імплікацій.
Соціалістична філософія
містить в собі певні означен-
ні поняття добра і зла в осо-
бистім (індивідуальнім) й
громадянськім (соціальнім)
поведеню людей, які ча-
сом не годять ся з прийняти-
ми гаслами; соціалістичний
же ідеал домагаєть ся зміни
взаємних відносин чоловіка
й громади, які мають на-
рушити наші розуміння осо-
бистого (індивідуального) й
громадянського (соціально-
го) обов'язку. Того рода мо-
ральні концепції, обняті
так соціалістичною програ-
мою, творять кодекс соці-
алістичної етики.

Міжнародний Соціалізм й ми.

Отсе є коротенький але
ядерний начерк значіння,
структури й цілей Міжна-
родного Соціалізму, той мо-
гутній суспільно-політич-
ної сили, до якої — в се ні-
хто нині не сумніваєть ся —
належить будучність люд-
ського роду. І ми, Українці-
Соціалісти Канади, належи-
мо також до рядів багатомі-
ліонної соціалістичної ар-
мії, що з подиву гідною кар-
ністю іде все і зве наперед
до здобуття кращої долі ро-
бочому люду, — та вжеж
чи розуміємо ми гаразд у-
сю ту велику відповідаль-
ність, яка лежить на нас з
того приводу, та чи впов-
нюємо ми як слід усі обо-
в'язки, яких вимагає від нас
наш великий соціалістич-
ний ідеал, — про се погово-
riamo в слідуючій числі на-
шої часописи.

Т. С.